

G eandewei

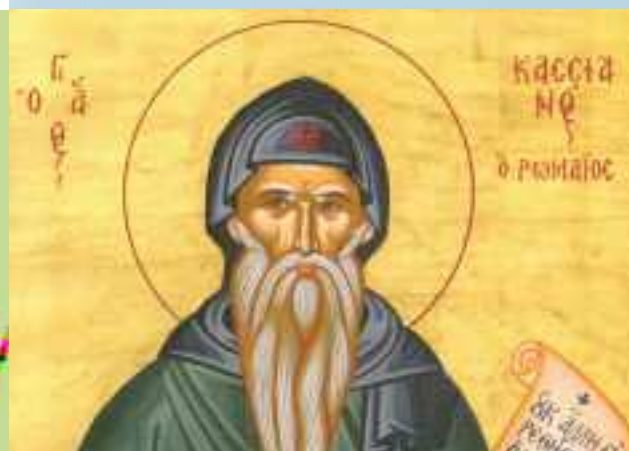

Protestantse
Kerk

Vasthouden aan goede voornemens

Een vrolijk hart bevordert
de genezing

Geloofsgetuige
Johannes Cassianus

Wat kan de kerk doen
tegen polarisatie?

Column Conrad Berghoef

C.M.T.S.

Lange tijd geleden, toen mijn school nét bestond als resultaat van een fusie, kwam een collega van mij in de problemen door een op het oog vrij on-

schuldige foto. Doordat de naam van de school veranderde, werd de oude afkorting van de gevel gehaald. En zo belandden de letters 'C.M.T.S.' bij de afvalcontainer.

Mijn collega was zo scherp om dat op te merken en een foto te maken. Hij schreef een column, of een ingezonden brief, daar wil ik af wezen, maar het kwam erop neer dat onze school volgens hem de C van 'christelijk' bij het grof vuil had gezet. Hij moest op het matje komen bij de directie, het werd uiteindelijk met de mantel der liefde bedekt en ik kan dit verhaal vertellen omdat de foto lange tijd in de lerarenkamer heeft gehangen - zo was onze directie ook wel weer.

Dit schooljaar moet ik continu aan dit verhaal denken. De reden is vrij simpel: de twee grote roc's van Fryslân gaan fuseren. Met ingang van 1 augustus 2023 verdwijnt de naam van mijn eigen christelijke school (en die van die andere school) en gaan we op in één groot roc. U moet maar van mij aannemen dat daar goede redenen voor zijn. Maar het betekent dat het christelijk middelbaar beroepsonderwijs verdwijnt -in naam dan. Is dat erg? Geen idee. Het is zoals het is. Als ik sprak en spreek met studenten en collega's van 'dat andere roc', heb ik niet het idee dat ik daar niet zou kunnen werken. Zelf heb ik niet uit overtuiging voor christelijk onderwijs gekozen, maar ik was er wel blij mee, omdat het bij me past. Als mensen mij vragen waarin mijn onderwijs verschilt van onderwijs op een niet-christelijke school, heb ik het niet alleen over dagopeningen en vieringen, maar vooral over mijn inspiratie, die vaak eerder 'verticaal' dan 'horizontaal' is: mijn liefde tot God en diens liefde voor mij hoop ik te weerspiegelen in mijn omgang met jonge mensen, die ik niet alleen bijsta in hun vragen omtrent d's en t's, maar vooral ook in hun levensvragen. En ja, een enkele keer gaat het dan over het geloof. Mooie, waardevolle gesprekken, die vaak spontaan ontstaan. Dat zijn de beste.

Het nieuwe, grote roc in Friesland krijgt als denominatie 'interlevensbeschouwelijk'. 'Dan kun je een heleboel kanten uit', hoor ik hier en daar. Dat klopt. Het betekent dat ik duidelijk kan maken waar ik mijn inspiratie vandaan haal, en dat studenten met al hun levensbeschouwelijke vragen bij mij terecht kunnen. In navolging van Iemand anders, volgens mij. Ik heb er nu al zin in.

Meditatie Hou vol!

'Vervuld van de Heilige Geest trok Jezus weg van de Jordaan. Hij werd door de Geest naar de woestijn geleid, waar Hij veertig dagen bleef en door de duivel op de proef gesteld werd. Al die tijd at Hij niets, en toen de veertig dagen verstreken waren, had Hij grote honger.'

Lucas 4:1-2, lees verder t/m 13

door Ronald Bouw

Het was de eerste week van januari. Ruim een week na Kerst, het geboortefeest van onze Heer Jezus Christus. In veel huizen waren de kerstbomen nog niet eens weggehaald. Tot mijn stomme verbazing zag ik in de supermarkt de eerste paaseieren alweer liggen! Ik ben gek op chocola, maar het was me toch nog iets te vroeg voor paaseieren! Dít verleiding kon ik prima weerstaan. Daar, op dat moment.

Verleidingen komen we in alle soorten en maten tegen in ons leven. Persoonlijk weersta ik die verleidingen met wisselend succes.

Staat u er eigenlijk wel eens écht bij stil dat Jezus volop mens was toen Hij op onze aarde rondwandelde? Dat Hij dus ook te maken had met al die menselijke problemen waar wij dagelijks mee worstelen? Of denkt u, net als ikzelf regelmatig, dat Hij vanwege Zijn afkomst weinig moeite met het leven had? Dat Hij lastige situaties door middel van wonderen wel naar Zijn hand kon zetten?

Het lezen van de eerste 13 verzen van Lucas 4 helpt u misschien om met andere ogen naar Jezus te kijken. Het was wel degelijk een opgave voor hem om veertig dagen in de woestijn door te brengen. Veertig dagen vasten. Veertig dagen zonder eten.

Veertigdagentijd

We staan aan het begin van de Veertigdagentijd. De tijd waarin we ons als christenen, volgelingen van Jezus, voorbereiden op Goede Vrijdag en Pasen.

Veel mensen in onze tijd vasten tijdens de Veertigdagentijd ook. Veertig dagen geen social media bijvoorbeeld, of veertig dagen geen alcohol, veertig dagen niet snoepen. Het is mooi om zo bewust stil te staan bij het

lijden en sterven van onze Heer. Maar hoe lastig is het om je aan je voornemens te houden?!

De verleidingen blijven op je afkomen. Sterker nog: ze nemen alleen maar toe terwijl je nog zo je best doet om het al die weken vol te houden!

Goddank hield Jezus stand

Jezus hield vol! De verleider vuurde zijn pijlen op Hem af. Probeerde Hem te verleiden om de makkelijke weg te kiezen. Goddank hield Hij stand!

Hij was gewapend met geestelijke wapens. Hij was gericht op Zijn hemelse Vader. En vervuld met de Heilige Geest. Zo was Hij volledig mens, maar vervuld met God Zelf. Op die manier kon Hij de strijd volhouden. Tot het bittere einde. Tot Golgotha..... Daar, in de eenzaamheid bleef satan proberen om Hem van Zijn taak af te houden. Goddank hield Hij vol!

Hou vol

In de aanloop naar Goede Vrijdag en Pasen staan we ook dit jaar weer stil bij de machtige overwinning van Jezus. In alle uitdagingen die we misschien ook dit jaar in de Veertigdagentijd aangaan en onze manier om met de verleidingen om te gaan, kunnen we ook ontspannen.

Hij hield vol!

Hij heeft álles al volbracht.

Ik hoef daar niets meer aan toe te voegen!

Hij deed het allemaal voor jou en mij! Ik wens u en jou een mooie, zinvolle, leerzame en ontspannen Veertigdagentijd toe. Ga met God en Hij zal met je zijn.

Ronald Bouw is voorganger van de Gereformeerde Kerk van Driezum-Wâlterswâld

Leesrooster

Week 9, 26 februari t/m 4 maart

zondag	Romeinen 5:12-21
maandag	Romeinen 6:1-15
dinsdag	Romeinen 6:15-23
woensdag	Numeri 10:11-36
donderdag	Numeri 11:1-9
vrijdag	Numeri 11:10-23
zaterdag	Numeri 11:24-35

Week 10, 5 t/m 11 maart

zondag	Psalm 106:1-23
maandag	Psalm 106:24-48
dinsdag	Numeri 12:1-16
woensdag	Numeri 13:1-3,17-24
donderdag	Numeri 13:25-33
vrijdag	Numeri 14:1-10
zaterdag	Psalm 25:1-11

Persoonlijk

Een vrolijk hart bevordert de genezing

De Spreukendichter slaat een blijde toon aan: 'een vrolijk hart bevordert de genezing' (17:22). In Spreuken 15: 13 staat een soortgelijke zin, namelijk: 'een blij hart maakt het aangezicht vrolijk.' Uit beide zinnen kunnen we dezelfde les trekken: kunnen de mensen om ons heen zien dat we blij en vrolijk door het leven gaan? Of zetten we vaak een maandagmorgengezicht op of doen we soms harkerig en horkerig? De Bijbel roept ons op: Wees vrolijk, laat de mensen met wie u omgaat zien, dat u een dankbaar mens bent. *door Maurice C.J. Wielenga*

Vrolijk trokken de stammen op

Het is nu bijna zestig jaar geleden dat de kerkenraad van de Gereformeerde Kerk van Leeuwarden besloot om de Noorderkerk aan de Grote Kerkstraat te sluiten. Het was onze wijkkerk, we trokken op zondagmorgen massaal naar deze kerk. Tegelijk was er een massale trek naar de Westerkerk, de Waalse Kerk en de Grote Kerk. Een politieagent als verkeersregelaar had niet misstaan, zo druk was het in de Grote Kerkstraat. Men trok op met een blij gezicht om God en medegelovigen te ontmoeten.

Als je in de kerk binnenkwam moest de koster vaak plaatsen wijzen. De slechthorende oudjes zaten op een rij, met grote oorschelpen. Enkele bejaarde dames droegen nog een oorijzer. Bekende kerkgangers kenden we niet van naam maar wel van aanduiding: 'de man met de wijde pijpen', 'de vrouw met de brede neus' of 'de man met de tweekleurige schedel'. Dat was zeker niet denigrerend bedoeld.

Als jongetje van een jaar of zes, zeven mocht ik bij vader Carel in het hek zitten. Daar zat ik tussen boomlange mannen met zwarte pakken. Christelijke boekhandelaars zaten broederlijk naast elkaar. De goud- en zilververkopers van de Noorderkerk zongen hartstochtelijk: 'Neem mijn zilver en mijn goud, dat ik niets daarvan behoud.'

Een moment dat ik soms wat minder leuk vond, was het lange staande gebed. Voor een kind als ik mochten die lange ochtendgebeden wel wat korter. 'Wil ons nog voorzien in Uw onpeilbare goedertierenheden en de nooddrift des harten': dat was de spreekstijl van de jaren vijftig.

Als de dienst afgelopen was mocht ik mee naar de consistoriekamer waar zowat alle broeders ouderlingen en diakenen een sigaar opstaken, zodat het er in een mum van tijd blauw van de rook was. Het enige voordeel was dat ik van deze en gene sigarenbandjes kreeg. Op den duur had ik een hele verzameling. Ds. Van der Woude gaf me vaak een paar stuks tegelijk. Herinneringen uit de jaren '50.

Blijde zang vanaf de boot

Er was ook dankbare zang vanaf een schip. Broeder Wijnsma, een zeer eenvoudig man, lag met zijn schip aan de Westersingel. Hij hield niet zo van geleerde, deftige mensen in dure kleding. Hij had niet verder geleerd dan

de lagere school, maar hij kon zingen als de beste.

Vanaf de achterplecht van zijn schip zong Wijnsma liederen uit de bundel van Johan de Heer, soms samen met zijn vrouw, en dan stonden voorbijgangers in stilte te luisteren. Zijn gezang over het water van de gracht, niet gestoord door voorbijrazend verkeer, want auto's reden daar toen nauwelijks.

Als ik de Noorderkerk verliet nam ik altijd preekstencils mee voor de zieken en bejaarden, soms moest ik over gladde loopplanken lopen van *skipkes* aan de Westerkade of Oosterkade. Bij de roefjes zat een gleuf waar ik de preken doorheen kon duwen.

Het was een tijdperk dat nooit weer terugkeert. De Noorderkerk is destijds verkocht aan de Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt, maar toen die in 2004 verhuisde naar nieuwbouwkerk De Morgenster verviel de kerkelijke functie. Het werd congrescentrum it Aljemint en tegenwoordig zijn er kantoren van de Fryske Akademy en het Fries Sociaal Planbureau. Door een lelijke make-over door een architect uit Maastricht kun je al lang niet meer zien dat dit gebouw in 1888 als kerkgebouw van de Nederduitse Gereformeerde Kerk werd ingewijd.

Vriendelijkheid

De apostel Paulus schrijft in de brief aan de Filippenzen, hoofdstuk 4:5: 'Uw vriendelijk-

heid zij alle mensen bekend.' Als we vriendelijk tegenover onze medemensen staan, doet dat die anderen wat. Paulus roept nog eens op tot blijdschap in de Here. Het Griekse woord in het begin van vers 5 kan met 'bescheidenheid' en 'vriendelijkheid' vertaald worden, ook met 'toegevendheid'. Juist omdat de gelovige weet onder de bescherming van Christus te staan en diens wederkomst, kan hij vriendelijk en bescheiden zijn zonder dat krampachtig te strijden voor eigen belang of positie.

Geen doemdenkers zijn

We hoeven ook niet krampachtig te kijken naar de toekomst. Onlangs haalde columnist Sylvain Ephimenco in *Trouw* Nostradamus voor het voetlicht haalt, die volgens sommige uitleggers al in de zestiende eeuw heeft voorspeld dat in het jaar 2023 een atoomoorlog zal uitbreken onder het bewind van koning Poetin. Ook komt het kannibalisme terug... Het zou een niet te verklaren scenario zijn, ontketend door een van oorsprong christelijk volk als de Russen tegenover een ander christelijk volk als de Oekraïners en omringende volkeren. Ephimenco moet zo niet schrijven en de lezers angst aanpraten. Wij zijn niet zulke doemdenkers. Wij weten wel beter: 'Wij hebben 's Vaders Zoon aan boord en het veilig strand voor' t oog.'

Maurice C.J. Wielenga uit Joure is publicist en een vaste medewerker van Geandewei

Geloofsgetuige

Johannes Cassianus

'Purgatio, illuminatio, unities: zuivering, verlichting, vereniging'

* 360, Dacia Pontica
† 435, Marseille

Cassianus is een belangrijke schakel in de geschiedenis van het christelijke kloosterleven. Toch is hij nooit heilig verklaard. Anders dan kerkvader Augustinus vond hij namelijk dat een mens ook wel een klein beetje kon meewerken aan zijn eigen heil. In de vijfde eeuw kwam je dit op veroordeling als semi-pelagiaan te staan: half een volgeling van Pelagius. Desondanks werden zijn boeken klassiekers. Dat meewerken aan je eigen heil vergt een behoorlijke geestelijke inspanning. Cassianus beschrijft het kloosterleven als een praktijk van nederigheid, soberheid, gehoorzaamheid, veelvuldig gebed, vasten en mediteren. Vooral onder de Kartuizers, een strenge orde, kreeg hij later groot gezag.

Johannes Cassianus was een zoon van Romeinse kolonisten in het huidige Roemenië. Hij ontving onderwijs in een klooster in Bethlehem en verbleef twaalf jaar bij de kluizenaars in Egypte. Hij was geschoold in de oosterse theologie van zijn tijd en kreeg belangrijke taken in Constantinopel en aan het pauselijke hof in Rome. Maar na de verovering van Rome in 410 door de Gothen brak hij zijn carrière af om zich te wijden aan zijn eerste liefde, het monnikenleven. Bij Marseille stichtte hij een dubbelklooster voor mannen en vrouwen. Daar sloeg hij als zestigplusser aan het schrijven.

Cassianus stond op het kruispunt van de Griekse en Latijnse spiritualiteit. Het einddoel is bij hem het Rijk Gods: de eenwording met de liefde van God. Maar die kun je niet bewerken, alleen ontvangen. Je kunt wel streven naar zuiverheid van hart. In de Griekse spiritualiteit was het hart verdacht. Wie zijn hart volgt kan speelbal worden van zijn impulsen. Richt je liever op je geest en maak die vrij van hartstochten! Maar Cassianus draait het min of meer om: de geest moet het hart bevrijden van de drek die de dagelijkse beslommingen erop achterlaten. Dan kan dit het centrum van liefde worden. Alle geestelijke oefeningen van de monnik zijn daarop gericht, zowel de dagelijkse gebeden als de oefening in deugden. Cassianus werkte een lijst van acht hoofdzonden uit: een handig hulpmiddel tegen vervuiling van je ziel.

Een van zijn boeken is al in 1382 in het Nederlands vertaald. Ook buiten de kloostermuren gingen mensen zoeken naar intensivering van hun geestelijk leven. Zo werd Cassianus ook voor de 'moderne devoten' een belangrijke gids.

Oosterse christenen gedenken Cassianus op 29 februari. Dat is in de buurt van de zondag waarop we lezen over Jezus' verzoeking in de woestijn. *Harmen Jansen*

Byldspraak - Willem Wilstra

David en Goliath

Fiskersman is al in âld berop. Jezus socht syn earste 'maten' út by de fiskers op de mar fan Galilea. Nei de fraach fan Jezus smieten se fuort har ark del en setten harren skip op it strân. Se waarden fiskers fan minsken.

De Waadsee bestie doe ek al en fansels wiene der doe ek al fiskers, want sy binne eins 'de boeren fan de see'. Der moat brea op 'e planke komme. Sa giet it no noch, allinne mei oar túch en skippen, oanpast foar harren fangstgebiet. En de natuer soarget derfoar dat der alle wiken wer nije garnalen binne. Ebbe eb floed faaie alle seis ûren de boel wer oan!

Mar no komt der in Goliath om 'e hoeke yn de foarm fan fyftsjin saneamde natuerridders dy't wittenskiplike beswieren hawwe omtrint dat fiskjen. Sels sa slim dat sy fine dat de fer-gunnings mar net mear ferlinge wurde moatte. It gebiet fan de Waadsee is in pear jier ferlyn oanwiisd as Natura 2000 en dat jout no dizze swierrichheden. 'De mens wikt maar God beschikt'.

Geandewei Kerkblad voor de Protestantse Kerk in Fryslân

Hoofdredacteur: Arjen Bakker
Romptastrjitte 15, 9036 PK Menaam
T. (0518) 750 276

Advertenties: J. Hoogenboom
T. (0592) 48 28 30
E: info@hoogenboom-communicatie.nl

Kopij voor het algemene deel:
Uiterlijk 15 dagen voor verschijnen
naar redactie@geandewei.nl

Vormgeving, druk, post- en digitale abonnementen:
Dekker Creatieve Media en Druk,
E: administratie@geandewei.nl

Polarisatie (2)

De verbindende rol die kerken kunnen spelen

In het artikel in Geandewei 3 over het denkkader over polarisatie van Bart Brandsma kwamen de basiswetten en de verschillende rollen van mensen in de polarisatie aan de orde. De rol van het stille midden ('de zwijgende meerderheid') is ook van belang om verbinding tussen verschillende groepen van volgers te kunnen leggen.

door Alex Riemersma

Tijdens de bijeenkomst van Kerken en Landbouw samen met Solidair Friesland op 13 januari in Nijegea kwam deze groep in het polarisatie-debat niet zo uitgebreid aan de orde, maar op zijn website zegt Bart Brandsma het ongeveer zo: 'Als je iets wilt doen aan polarisatie, moet je in de eigen gemeente, ook de kerkelijke gemeente, het midden weten te bereiken. Dat betekent dat je de informele leiders van het midden weet te bereiken en je op hun vraagstukken moet richten. Zij vallen niet op en zullen ook nooit de Nobelprijs winnen, maar ze doen wel heel belangrijk werk.'

De zwijgende meerderheid

Aanjagers op de ene pool ('pushers') hebben een tegenstander aan de andere pool, maar de echte doelgroep bestaat uit de grote stille groep in het midden, de mensen die niet of nog niet kiezen voor één van beide polen. In het denkkader over polarisatie zijn er twee zichtbaarheidslijnen, namelijk die van beide 'pushers' naar de zwijgende meerderheid; de activisten proberen samen met de volgers de middengroepen te bereiken en te overtuigen en in hun 'kamp' te mobiliseren.

Door dit proces wordt de afstand tussen de tegenpolen steeds groter en ook de afstand tussen de groepen van de volgers. Dit is wel de bedoeling van de aanjagers – en de media helpen er aan mee – maar deze polarisatie past niet goed bij de functie van de bruggenbouwers.

Verbinders

Een centrale vraag van de verbinders – ook in de kerken – luidt: hoe houden wij de polarisatie binnen de perken van de beschaving?

Bemiddelaars hebben de neiging de extreme standpunten met elkaar in contact te brengen en hen dus ook een podium te bieden. Dit werkt volgens Bart Brandsma niet verbindend, maar juist polariserend. Zijn advies aan verbinders is om juist de doelgroep van het midden aan het woord te laten met hun eigen zorgen, hun ambities en toekomstperspectieven.

Ook hier geldt, dat leiderschap vooral betekent: luisteren en vervolgens woorden geven aan wat je hebt gehoord, op de goede toon en met de juiste houding. Een verbinder oordeelt zelf niet, maar bouwt wel krediet op én krachtige netwerken voor een langere tijd. Met waarachtigheid en lange adem kunnen de informele leiders van het midden een sterke beweging maken die weet wat hij wil en er ook concreet aan werkt. Immers: 'Mensen willen wel veranderen, maar zij willen niet veranderd worden. En zeker niet als zij niet gehoord worden.'

Rol van de kerken

Als reflectie op de inleiding van Bart Brandsma komt uiteraard ook de vraag: Wat betekent dit voor de kerken? Hoe kunnen de werkers in de wijngaard hun rol van verbinder en bruggenbouwer spelen, zonder het risico om zondebok te worden? Hoe verhoudt de voorganger zich tot de beide rollen van profeet en pastor?

Eén van de opvallende aanknopingspunten voor deze vragen is: luisteren naar de natuur! Luister en kijk hoe de natuur zijn eigen evenwicht creëert en zichzelf in standhoudt. De kwetsbare natuur nodigt is ons uit om dienst-

baar te zijn en het welzijn van planten, dieren en mensen als één geheel te beleven én te dienen.

Pieter Knijff, als pastor verbonden aan Kerken en Landbouw, schetste met verwijzing naar de Thora enige gedachten over de verbindende kracht van de aarde. De aarde is planeet, hemellichaam, geschapen met liefde en vol van leven. De aarde staat soms tegenover de hemel, soms in nauwe verbinding met de hemel. De aarde is ook aardkorst: water en zuurstof zijn van wezenlijk belang voor vruchtbare grond en voor leven. Het kleine deel van de aardkorst dat als vruchtbare grond bruikbaar is, is van wezenlijk belang voor het leven. Door juiste beworteling en goede waterhuishouding is er een vruchtbaar evenwicht in de natuur.

De Werkgroep 'Kerken en Landbouw' vraagt aandacht voor de aarde, de gezonde bodem, bruikbaar voor boeren in landbouw en veeteelt. Wij delen samen de zorg om het kleine deel van de aarde dat bruikbaar is voor voedselvoorziening. Samen kunnen wij de continuïteit van de agrarische sector garanderen en versterken, als wij willen veranderen van werken in een 'verdien-model' naar samen leven in een 'dien-model'.

Alex Riemersma is ouderling Vorming en Toerusting van de Jacobijner wijkgemeente. De 'Werkgroep Klimaattafelpetear' is een gezamenlijke werkgroep van de Sint-Vitusparochie, de Schakel en de Jacobijner wijkgemeente en het Jabixshûs.

Geandewei 3 met het eerste artikel is nog terug te lezen in de Geandewei-app of via geandewei.nl

Aanjagers op de ene pool ('pushers') hebben een tegenstander aan de andere pool, maar de echte doelgroep bestaat uit de grote stille groep in het midden, de mensen die niet of nog niet kiezen voor één van beide polen.

Diversen

Excursie naar Joods Amsterdam met Vrienden van Israël, 26 april

'Vrienden van Israël' organiseert na jaren opnieuw de excursie Joods Amsterdam. Vanwege musea die verbouwd worden en niet toegankelijk zijn en aan de andere kant het Holocaust Namenmonument dat onlangs gerealiseerd is, krijgt de excursie een enigszins andere invulling dan eerdere keren. Op het programma staan bezoeken aan dit Namenmonument, de Portugese Synagoge en het Joods Historisch Museum. Daarnaast is er een wandeling door een deel van Amsterdam dat herinnert aan Joods leven: o.a. het Wertheimpark, De Dokwerker, verschillende synagoges, tehuizen, monumenten en de dramatische Schaduwkade. De dagexcursie is op 26 april. De bus vertrekt om acht uur 's morgens vanaf de parkeerplaats aan de Harddraversdijk in Dokkum, bij kerkelijk centrum De Herberg. Reisleiders zijn Herman F. de Vries en Jan Hendrik Woudstra. De bus keert rond 21.15 uur terug in Dokkum. Op de terugweg is dan nog een driegangendiner gebruikt. De kosten voor deze excursie zijn 78 euro per persoon of 60 euro voor bezitters van een museumjaarkaart. Hierbij zijn inbegrepen het busvervoer, de entrees en het diner, maar niet de consumpties (lunch, koffie, andere drankjes). U dient voor deze excursie goed ter been te zijn. Opgeven tot 15 maart via vriendenvanisaeldokkum@gmail.com.

Film 'Adam, waar ben je?' in Zuiderburen op 11 maart

Op zaterdag 11 maart wordt in het kader van de veertigdagen tijd de film 'Adam, waar ben je?' gedraaid in wijkcentrum Markant, Witte Mar 7 in Zuiderburen. Aanvang 15.30 uur, entree 10 euro (alleen contant). De film geeft een inkijkje in het leven van monniken op het Griekse schiereiland Athos. We zien hier gelovige mensen, die helemaal opgaan in hun werk, gebed, beproevingen en diverse moeilijkheden. De beelden in de film raken je in je ziel door de inzet van de monniken. De film is tot op heden al door mensen in 15 landen bekeken en wil graag een groter publiek bereiken in Nederland. Het entreegeld wordt gebruikt om Oekraïense families te steunen.

Mensen enthousiast maken Vijf tips voor werving

Samenwerken in de kerk betekent ook dat je elkaar soms een duwtje in de rug geeft of uitdaagt. Hoe doe je dat op een prettige en effectieve manier? Volgens Ben Tiggelaar is het belangrijk om rekening te houden met de basisbehoeften van mensen. Vijf tips.

1. Autonomie

We vinden het heel fijn om zelf te kunnen beslissen. Dat geeft een gevoel van vrijheid, een gevoel dat je niet onder druk wordt gezet. Volgens onderzoekers Edward Deci en Richard Ryan is autonomie een van de drie basisbehoeften van de mens. Wanneer een taak of een samenwerking tegemoetkomt aan zo'n basisbehoefte, dan motiveert ons dat. **Praktisch: laat mensen als het even kan zélf kiezen welke taken ze oppakken en hoe ze dat doen.**

2. Verbondenheid

Een tweede basisbehoefte is het opbouwen van positieve relaties met anderen. We vinden het fijn om gewaardeerd te worden, om samen dingen te doen en onze gedachten en gevoelens te delen. Het is belangrijk om tijd te investeren in onderling contact. Dat is niet slechts een leuk extraatje, maar een fundamenteel element in onze mens-zijn. En dus ook in de kerk. **Kijk ook of je taken kunt toewijzen aan groepjes in plaats van aan individuen.**

3. Competentie

Een derde basisbehoefte van mensen is je 'bekwaam' voelen. We doen graag dingen waar we goed in zijn en vinden het ook fijn om een

klus tot een goed einde te brengen. Het is daarom verstandig om in een samenwerking rekening te houden met de sterke punten van mensen. **Stel elkaar de vraag: waar ben je goed in en waar krijg je energie van? En verdeel aan de hand daarvan de taken en verantwoordelijkheden.**

4. Urgentie

Wanneer een probleem actueel is of een kans dreigt te verdwijnen, dan voelen we de drang om nú in actie te komen. **De urgentie van een taak onderstrepen werkt**, maar er zijn een paar valkuilen. Zo moet duidelijk zijn hóe we het probleem kunnen oplossen of de kans kunnen pakken. En het is met urgentie een beetje als met koffie. Eén kopje maakt je wat scherper. Maar teveel tegelijk leidt tot chaos in je hoofd.

5. Progressie

Motivatietoetsen laten zien dat er nog veel meer dingen zijn die mensen enthousiast maken. Denk aan: complimenten, elkaar helpen en cadeautjes geven. Een van de meest motiverende dingen is het ervaren van progressie. Wanneer we een stapje dichterbij een betekenisvol doel komen, dan geeft dat goede zin. **Dus: bespreek regelmatig de progressie en maak deze zo mogelijk ook zichtbaar voor alle betrokkenen.** bron: protestantsekerk.nl

Europa Kinderhulp Vakantiegezinnen gezocht

Iedere zomer logeren kinderen uit verschillende Europese landen bij Friese gezinnen. Deze kinderen kunnen, om wat voor reden dan ook, een onbezorgde vakantie gebruiken. Stichting Europa Kinderhulp is ook dit jaar op zoek naar gezinnen die hun huis en hart willen openstellen om een kind bij hen thuis uit te nodigen.

De kinderen komen uit België, Duitsland en Frankrijk of Nederland. Ze zijn tussen vijf en twaalf jaar oud en komen voor ongeveer twee weken vakantie vieren. Dat een vakantiegezin nauwelijks Frans of Duits spreekt, hoeft geen belemmering te zijn: met handgebaren, pen en papier of een vertaalapp kom je een heel eind. Wie de taal echt een barrière vindt, kan eventueel een Nederlands of Vlaams kind ontvangen.

Het is dit jaar in Fryslân namelijk voor het eerst mogelijk een Nederlands kind in de meivakantie uit te nodigen. De bedoeling is om de kinderen twee korte vakanties aan te bieden. De kinderen komen dan vijf dagen in de meivakantie en tien dagen in de zomervakantie bij hetzelfde gezin. Interesse om gastgezin te worden? Kijk op: www.europakinderhulp.nl/vakantieouders of mail naar Karin.Gjaltema@europakinderhulp.nl

Reizen provincie Fryslân 2023

	Aankomst	Vertrek
Nederland	meivakantie 1 mei	6 mei
Duitsland Hannover	17 juli	31 juli
Duitsland Oldenburg	22 juli	4 augustus
Duitsland Schneeberg Delitzsch	22 juli	4 augustus
België	24 juli	7 augustus
Nederland	24 juli	7 augustus
Frankrijk Secours Populaire	25 juli	8 augustus

Zingend naar de Zondag Mannenkoor 't Harde komt

Op zaterdagavond 18 maart verleent het ruim honderd leden tellende Christelijk Mannenkoor 't Harde medewerking aan Zingend naar de Zondag in de Gereformeerde Kerk aan de Foarwei in Damwâld. De avond begint om 19.30 en de toegang is gratis. Wel is er collecte.

Christelijk Mannenkoor 't Harde. Dit koor is opgericht in 1963 en verleent zeer regelmatig medewerking aan concerten en zangavonden. Het Mannenkoor geniet vooral bekendheid - plaatselijk, regionaal en landelijk - door het zingen van psalmen, gezangen en andere geestelijke liederen. Daarnaast voert het koor klassieke werken uit in diverse talen en heeft het negro-spirituals en vaderlandse liederen op het repertoire. Dat alles is op de diverse cd's te beluisteren.

Zingend getuigen

Het koor wil zingend getuigen van het Koninkrijk van God dat aanstaande is. Daarom klinkt in de liederen door, de oproep tot geloof in de Heere Jezus, Heiland en Koning.

Het koor staat onder leiding van dirigent Henk van der Maten. Hij werkt als organist, pianist, toetsenist en dirigent vaak mee aan uiteenlopende concerten, zangavonden en Radio en tv-opnames en schrijft en arrangeert muziek. Op dit moment is hij dirigent van vier verschillende koren. Achter het orgel neemt Johan van der Graaf plaats. Hij begeleidt ook de samenzang. De presentatie is in de vertrouwde handen van Froukje Wesseling-Schilstra uit de Tike.

De Commissie Zingend naar de Zondag nodigt u allen weer van harte uit om aanwezig te zijn, bekende liederen te zingen en te beluisteren en vooral te genieten van een hoopelijk wederom prachtige avond.

Stichting KerkOverstag Jeugdwerkopleiding begint

Stichting KerkOverstag Noord-Friesland start op zaterdag 18 maart met een nieuw seizoen van de jeugdwerkopleiding. Een flexibele opleiding voor jeugdleiders, clubleiders, jeugd-ouderlingen en jeugdwerkers met training, verhalen, opdrachten, gesprek én plezier!

KerkOverstag gelooft in de kerk en haar mooie toekomst! Daarom investeert de stichting bewust in tiener- en jeugdleiders, want bij hen ligt de kracht en de creativiteit voor vernieuwing en herleving van de kerk. Al meer dan honderd jeugdleiders en -ouderlingen hebben de opleiding de afgelopen jaren met enthousiasme gevolgd.

Dit jaar is de opleiding flexibeler gemaakt zodat je zelf kunt kiezen welke van de drie blokken met lessen je wilt volgen. Alle drie blokken volgen - en daarmee de hele opleiding - kan uiteraard ook, dan krijg je een aantrekkelijke korting. Elk blok bestaat uit 1 leszaterdag (9:00-16:00 uur) en 2 donderdagavonden (19:00-22:00 uur).

Thema's

De thema's zijn: Een jeugdwerker... 'is een leider en investeert in relaties' (18 maart); 'verbindt generaties' (20 april); 'focust op discipelschap' (11 mei); 'is een visionair en heeft passie voor de kerk' (23 september); 'kent de jongerencultuur' (19 oktober); 'is een motivator' (23 november); 'bereikt nieuwe jongeren en zorgt voor jongeren' (27 januari); 'bouwt aan gezonde identiteit en eigenwaarde' (22 februari); 'erkent en herkent de gevaren van occultisme' (21 maart)

Meer informatie en aanmelden op www.kerkoverstag.nl/jeugdwerkopleiding

Diversen

Collegium Vocale brengt nog eens Fryske Passy, 1 en 2 april

Het grote succes van de nieuwe Friese passie *In frjemdling yn Jeruzalem* heeft Collegium Vocale Fryslân doen besluiten ook dit jaar twee uitvoeringen op het programma te zetten en wel op 1 april (20.00 uur) en 2 april (15.00 uur) in de Rooms-Katholieke kerk in Heerenveen. De Friese tekst is van dichter en schrijver Eppie Dam. Er is ook een Nederlandse vertaling beschikbaar. Gerben van der Veen componeerde de muziek met de gebruikelijke vormen zoals koralen, recitatieven, aria's en koren maar met een bijzondere instrumentatie zoals harmonium, marimba, fluit, alt-hobo, harp, pauken, slagwerk en strijkers. Nieuw is de toevoeging van het verhaal van de Emmaüsgangers, waarmee de passie wordt verplaatst naar het hier en nu. Kaarten kosten met vroegboekorting in de voorverkoop 26 euro via collegiumvocalefryslan.nl en aan de zaal 30 euro.

16 maart: Inspiratieavond generaties verbinden in de kerk

Op 16 maart houdt KerkOverstag een inspiratieavond over generaties verbinden binnen de kerk. Ouderen en jongeren met elkaar verbinden is niet eenvoudig. Toch zijn er mogelijkheden om met elkaar kerk te zijn en dat met elkaar te beleven. Tijdens deze avond leer

je culturen van ouderen en jongeren kennen en begrijpen en kom je op nieuwe ideeën om hen met elkaar te verbinden. Na een inleiding over het hoe en waarom van generaties verbinden kunnen de deelnemers aanschuiven bij één van drie workshops: 'Hoe kunnen verschillende generaties elkaar leren zegenen?' - 'Welke kansrijke ideeën zijn er en hoe voer je ze uit?' - 'De jongerencultuur begrijpen zodat je beter verbinding kunt maken.' De avond is geschikt voor mensen uit kleine en grotere geloofsgemeenschappen. Inloop: 19:15 uur, afsluiting: 21:30 uur. Locatie: Lytse Buorren 35 in Garyp

VOLGENDE KEER in Gameandewei

Game changers

Het hart van God

*Vinden wij het nog belangrijk om
over Jezus te vertellen?*

